

PROGRAM WYCHOWAWCZY SZKOŁY

REALIZOWANY W ROKU SZKOLNYM 2014/2015

Uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną

Ostatnia aktualizacja 15.09.2014r.

Wychowanie jako pobudzanie i ukierunkowanie rozwoju osobowości człowieka jest procesem wymagającym współdziałania wszystkich pracowników naszej szkoły – Zespołu Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Pajęcznie. Nie można traktować oddzielnie dydaktyki i wychowania. Są one nierozłączne – tam, gdzie przekazując wiedzę wychowujemy, a także tam, gdzie wychowujemy opierając się na wiedzy. Umiejętne wykorzystanie wszystkich sytuacji w życiu szkolnym do rozmów, dyskusji, kształtowania właściwych zachowań – to prawidłowy kierunek pracy wychowawczej. Powinno to zapewnić uczniom rozwijanie w sobie dociekliwości poznawczej, ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie, świadomości życiowej użyteczności edukacji oraz stawania się bardziej samodzielnymi w dążeniu do dobra w wymiarze indywidualnym i społecznym. Szkoła winna czynić wszelkie starania, by przygotować młodego człowieka do podejmowania wyzwań współczesnego świata, takich jak integracja, globalizacja, wymiana informacji, postęp naukowo – techniczny. Jednocześnie powinna być instytucją demokratyczną – miejscem dla tolerancji, kultu nauki, wysokich wymagań oraz wzajemnego szacunku. Nauczyciele w pracy wychowawczej wskazują ideał, zgodnie z którym uczeń dojrzały, dobrze przygotowany do życia w społeczeństwie, to człowiek uczciwy, umiejący żyć z innymi i dla innych. W związku z powyższym jako **priorytety pracy wychowawczej** Zespołu Szkół w Pajęcznie roku szkolnym 2014/2015 przyjęliśmy:

- 1. integrację i komunikację, kształtowanie postawy odpowiedzialnej, opartej na szacunku dla pracy własnej i innych;**
- 2. kształtowanie zasad współżycia społecznego oraz dobrego wychowania;**
- 3. zwiększenie roli rodziców w życiu szkoły;**

4. tolerancję i szacunek dla drugiego człowieka;

5. poczucie dumy narodowej i patriotyzm;

6. zwiększenie poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole.

Powyższe priorytety są nadrzędne w pracy wychowawczej całej społeczności szkolnej i znajdują odzwierciedlenie w realizowanej tematyce wychowawczej poszczególnych ciągów klasowych. W programie wychowawczym zostały uwzględnione treści wychowawcze zawarte w Statucie Szkoły.

Najważniejsze elementy programu wychowawczego Zespołu Szkół:

1. powinności wychowawcze będące wymiarem pracy edukacyjnej każdego nauczyciela;
2. powinności i treści wychowawcze właściwe dla poszczególnych zajęć edukacyjnych;
3. powinności wychowawców klas;
4. harmonogram działań doraźnych i okolicznościowych;
5. istniejące i tworzone zwyczaje i obyczaje szkolne;
6. zadania wychowawcze Samorządu Szkolnego;
7. zasady współpracy wychowawczej z samorządami lokalnymi;
8. praca z uczniami klas pierwszych;
9. zasady pracy zespołu do spraw opieki i wychowania oraz poszczególnych ciągów klasowych;
10. działalność szkolnego koła Caritas
11. propagowanie idei honorowego krwiodawstwo

12. współpraca z absolwentami – rozwijanie więzi międzypokoleniowej i kultywowanie tradycji Szkoły

13. nawiązywanie kontaktów z młodzieżą z innych krajów

I. Powinności wychowawcze będące wymiarem pracy edukacyjnej każdego nauczyciela

1. Postrzeganie ucznia w kategoriach jego podmiotowości, godności, wolności, niepowtarzalności, konkretnych praw i obowiązków.

2. Wspomaganie (w miarę możliwości) w każdej działalności edukacyjnej rozwoju osobowego ucznia we wszystkich wymiarach.

3. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów.

4. Rozwijanie wrażliwości uczniów ukierunkowane na otaczający ich świat i ludzi.

5. Wspieranie młodzieży w kształtowaniu ich własnej świadomości moralnej w wymiarze indywidualnym i społecznym.

6. Wspomaganie uczniów w ich dążeniu do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości.

7. Wskazywanie celowości konkretnych zajęć edukacyjnych oraz całej edukacji na danym etapie.

- 8.** Rozwijanie wrażliwości na dobro, promowanie dobra, umiejętności godzenia dobra własnego z dobrem innych, wolności własnej z wolnością innych..
- 9.** Wspieranie w budowaniu przez uczniów koncepcji swojego życia, odkrywaniu i dążeniu do osiągnięcia wielkich celów życiowych oraz realizacji przyjętych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość.
- 10.** Budzenie w uczniach szacunku dla rodziny, społeczności lokalnej i państwowej, patriotyzmu, przygotowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie.
- 11.** Kształtowanie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów, a poprzez to przyczynianie się do tworzenia klimatu zaufania.
- 12.** Budowanie więzi klasowych i międzyklasowych.
- 13.** Kształcenie umiejętności prawidłowej komunikacji interpersonalnej.
- 14.** Kształtowanie prawidłowych postaw życiowych, humanizmu, szacunku dla drugiego człowieka (w tym jego poglądów, zachowań, przekonań) odpowiedzialności za siebie i innych.
- 15.** Organizowanie różnych form pomocy dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- 16.** Organizowanie różnych form pomocy dla uczniów w zakresie doradztwa zawodowego

II. Powinności i treści wychowawcze właściwe dla poszczególnych zajęć edukacyjnych

Celem nadrzędnym jest realizowanie zadań zawartych w Podstawie Programowej kształcenia ogólnego i Podstaw Programowych w zawodach właściwych dla poszczególnych zajęć edukacyjnych.

III. Powinności wychowawców klasowych.

1. Kontakty z rodzicami:

- a) diagnozowanie potrzeb i oczekiwań rodziców;
- b) organizowanie spotkań z rodzicami;
- c) kontakty korespondencyjne i telefoniczne, rozmowy indywidualne z rodzicami;
- d) pomaganie w realizacji oczekiwań i potrzeb (np. w sferze kontaktów ze specjalistami);
- e) rzetelne informowanie o postępach i zachowaniu dziecka;
- f) zapoznanie rodziców ze wszystkimi aktami prawnymi dotyczącymi działalności szkoły;
- g) informowanie rodziców o sukcesach i problemach;

h) zachęcanie rodziców do aktywnego uczestniczenia w życiu szkoły;i) stała współpraca z Radą Rodziców.

2. Rozpoznanie sytuacji materialnej, rodzinnej uczniów:

- a) rozpoznanie sytuacji rodzinnej i materialnej;
- b) poczynienie starań w celu uzyskania pomocy materialnej lub innej specjalistycznej;
- c) występowanie z wnioskami o stypendia lub pomoc rzeczową
- d) rozpoznanie źródeł ewentualnej pomocy uczniom, z których można korzystać;
- e) współpraca z pedagogiem szkolnym;
- f) zachowanie dyskrecji w sferze problemów i trudności wychowanka.

3. Prowadzenie dokumentacji związanej z pracą wychowawcy klasowego:

- a) sporządzenie planu pracy wychowawcy klasowego zgodnego z programem wychowawczym szkoły;
- b) wypełnianie w oznaczonym terminie dziennika klasy i arkuszy ocen;
- c) prowadzenie dokumentacji kontaktów z rodzicami.
- d) prowadzenieteczki wychowawcy klasy.
- e) analiza frekwencji klasy w poszczególnych miesiącach nauki

f) tworzenie i prowadzenie Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie do kształcenia specjalnego.

g) zdiagnozowanie potrzeb i otoczenie opieką, stworzenie właściwych warunków nauki dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

4. Praktyczny wymiar pracy wychowawcy:

a) diagnozowanie potrzeb i oczekiwań uczniów;

b) ustalenie zasad współpracy wychowawcy z zespołem klasowym;

c) rozwiązywanie problemów wychowawczych;

d) działanie na rzecz integracji zespołu klasowego;

e) współpraca z samorządem klasowym i szkolnym;

f) podejmowanie się mediacji w sprawach spornych (uczeń – uczeń, nauczyciel – uczeń);

g) śledzenie postępów w nauce i zapobieganie narastaniu problemów;

h) stanowienie przykładu dla wychowanka;

i) promowanie zdrowego stylu życia, przeciwdziałanie uzależnieniom.

IV. Harmonogram działań doraźnych i okolicznościowych

1. Opracowanie dla zespołów klasowych kierunków działania rocznej pracy wychowawczej.
2. Realizowanie w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy tematyki dotyczącej kultury osobistej oraz kultury współżycia w zespole ludzkim.
3. Indywidualne rozmowy z uczniami.
4. Stałe kontakty z rodzicami wychowanków mające na celu wspólne oddziaływania wychowawcze w sytuacjach trudnych.
5. Zebrania z rodzicami.
6. Praca zespołów wychowawczych poszczególnych ciągów klasowych obejmująca:
  - działania profilaktyczne;
  - opracowanie tematów godzin wychowawczych.
  - podkreślanie znaczenia szkoły, jej historii i tradycji dla rozwoju społeczności lokalnej miasta i regionu – poprzez umieszczenie takiej problematyki w programach wychowawczych klas, prowadzenie lekcji wychowawczych, organizowanie spotkań uczniów z osobami związanymi ze szkołą (UTW, Stowarzyszenie Absolwentów)
7. Bezpośrednie spotkanie dyrekcji z uczniami jako żywa reakcja na pojawiające się problemy życia społeczności szkoły.
8. Tworzenie atmosfery wzajemnego szacunku i serdeczności.
9. Posiedzenia Rady Pedagogicznej.
10. Włączenie w pracę dydaktyczno-wychowawczą osób reprezentujących szeroko pojęte środowisko społeczne;

- spotkania z przedstawicielami władzy lokalnej;
- współpraca ze strażą pożarną, KPP w Pajęcznie, Pogotowiem Ratunkowym,
- współpraca z pracownikami wymiaru sprawiedliwości (Sąd Rejonowy Wieluń, VIII Wydział zamiejscowy w Pajęcznie)
- udział młodzieży w propagowaniu idei honorowego krwiodawstwa (współpraca z RCKiK w Łodzi oraz PCK Wieluń)
- spotkania z psychologiem;
- udział młodzieży w charakterze obserwatorów w sesjach Rady Miasta i Rady Powiatowej;
- spotkania edukacyjne w instytucjach lokalnych np. Urząd Skarbowy, bank

11. Działalność kół przedmiotowych i kół zainteresowań.

12. Olimpiady i konkursy.

13. Nagradzanie uczniów wyróżniających się w nauce, konkursach i frekwencji

14. Praca nad podniesieniem estetyki szkoły:

zagospodarowanie gablot przy poszczególnych pracowniach i w korytarzu;

propagowanie tematyki profilaktyki i zdrowia – plakaty.

15. Udział w seansach filmowych i spektaklach teatralnych.

16. Spotkania z ciekawymi ludźmi.

17. Udział uczniów w uroczystościach i imprezach szkolnych.

18. Organizowanie wycieczek.

19. Udział w rozgrywkach sportowych na terenie szkoły i poza szkołą.

20. Organizowanie pomocy w nauce dla uczniów słabszych.

21. Dbłość o zdrowie psychiczne i fizyczne młodzieży.

V. Istniejące i tworzone zwyczaje i obyczaje szkolne

1. Inauguracja roku szkolnego.
2. Ślubowanie klas pierwszych.
3. Dzień Chłopaka.
4. Dzień Edukacji Narodowej.
5. Rocznica Odzyskania Niepodległości – 11 listopada.
6. Dzień Patrona Szkoły – Przegląd Twórczości Młodych.
7. Wigilia szkolna
8. Bal studniówkowy.
9. Walentynki.
10. Dzień Kobiet.
11. Dzień Ziemi.
12. Rekolekcje Wielkopostne.
13. Wybory do władz Samorządu Szkolnego.
14. Pożegnanie klas trzecich
  - wręczenie odznaki TOP – FRIEND;
  - wręczenie odznak przedmiotowych.
15. Szkolny Dzień Sportu.
16. Wymiana międzynarodowa – przyjazd gości z Niemiec
17. Uroczyste zakończenie roku szkolnego.

Termin i przebieg uroczystości szkolnych określa harmonogram ważnych wydarzeń w życiu szkoły.

VI. Zadania wychowawcze Samorządu Szkolnego

1. Stworzenie warunków do promowania zdrowego stylu życia.
2. Rozwijanie zasad demokracji wewnątrzszkolnej.
3. Uczestnictwo w organizacji działań profilaktycznych dotyczących np. zagrożeń narkomanią, agresją.
4. Skłanianie do aktywnego uczestniczenia w życiu szkoły.
5. Współtworzenie programu wychowawczego szkoły.
6. Rozstrzyganie spraw spornych i konfliktowych.
7. Planowanie działań i zadań na dany rok szkolny.
8. Poszanowanie wszystkich aktów prawnych obowiązujących w szkole.
9. Tworzenie obyczajów i tradycji szkoły.

VII. Zasady współpracy wychowawczej z samorządami lokalnymi

1. Uczestnictwo uczniów Zespołu Szkół w uroczystościach środowiskowych.
2. Promocja szkoły i powiatu poprzez udział w imprezach kulturalnych, sportowych oraz międzynarodowej wymianie młodzieży.
3. Organizacja konkursów, imprez kulturalnych i sportowych o zasięgu gminnym i powiatowym przez nauczycieli i uczniów na terenie szkoły.

VIII. Praca z uczniami klas pierwszych

Uczniowie klas pierwszych objęci są szczególną opieką nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego, szkolnej służby zdrowia oraz starszych kolegów. Z myślą o nich organizowane są formy zajęć mające na celu adaptację ucznia klasy I w nowym środowisku szkolnym:

- a) diagnozowanie środowiska domowego i szkolnego uczniów (diagnoza, rozmowy z wychowawcą klasy, badanie lekarskie, zebranie z rodzicami);
- b) zajęcia adaptacyjno – integracyjne prowadzone przez wychowawcę lub pedagoga szkolnego;
- c) ślubowanie klas pierwszych – zwyczaje i tradycje związane z pasowaniem na ucznia Zespołu Szkół w Pajęcznie.

IX. Zasady pracy zespołów wychowawczych na poziomie oddziałów równoległych

1. Każdy zespół wychowawczy opracowuje hasło wiodące w roku szkolnym, któremu podporządkowane będą najważniejsze formy działania oraz tematy godzin wychowawczych. W bieżącym roku szkolnym obowiązują następujące hasła:

- w klasach I LO, T, ZSZ – integracja i komunikacja, odpowiedzialność za siebie i innych;
- w klasach II LO, T, ZSZ (oraz III Technikum) – kształtowanie postawy opartej na uczciwości i szacunku dla pracy własnej i innych osób;
- w klasach III LO, ZSZ – świadome planowanie kariery i drogi życiowej;

2. Zespoły wychowawców poszczególnych ciągów klasowych:

- opracowują propozycje tematów zajęć wychowawczych.
- koordynują prace związane z realizacją Programu Wychowawczego i Szkolnego Programu Profilaktyki
- monitorują zachowania uczniowskie
- rozwiązują problemy wychowawcze grupy wiekowej;
- podejmują interwencje wychowawcze;
- współdziałają z rodzicami;
- dokumentują swoją pracę;

ponadto zespoły wychowawcze:

- przygotowują wspólne imprezy dla poszczególnych ciągów klasowych (np. ślubowanie kl. I, pożegnanie kl. III).
- organizują spotkania z ciekawymi ludźmi, specjalistami.
- dbają o doskonalenie pracy wychowawczej i samokształcenie

Zasady pracy Zespołu do spraw Opieki i Wychowania określa regulamin pracy zespołu.

X. Działalność szkolnego koła Caritas

Szkolne Koło Caritas podejmuje działania wychowawcze, które mają na celu pomóc młodemu człowiekowi w podjęciu pracy nad sobą, nad kształtowaniem swojej osobowości oraz wypracowaniu czynnej postawy miłosierdzia. Szkolne Koło Caritas ściśle współpracuje z Caritas Archidiecezji Częstochowskiej w oparciu o statut i regulamin oraz roczny plan pracy. Ich fundament działania opiera się na autentycznym zaangażowaniu młodzieży na rzecz potrzebujących, na wzajemnym zaufaniu, współodpowiedzialności i pracy zespołowej.

Główne Cele Szkolnego Koła Caritas

- uwrażliwianie młodych ludzi na drugiego człowieka, jego potrzeby, krzywdę i cierpienie innych
- praktyczna realizacja przykazania miłości bliźniego w odniesieniu do każdego, bez względu na rasę, wyznanie, przekonania czy narodowość
- budowanie autentycznej wspólnoty ludzi, ukierunkowanej na wspólne dobro
- budowanie właściwej hierarchii wartości
- szerzenie i pogłębianie miłosierdzia
- przyczynianie się do wzrostu, samodzielności i odpowiedzialności
- wzmacnianie pożądaných społecznie postaw

Obszary działania

- środowisko szkolne – a w nim np. koleżanka lub kolega potrzebuje pomocy wsparcia materialnego lub duchowego,
- środowisko lokalne – a w nim np. ktoś samotny, chory, niepełnosprawny,
- parafia – a w niej ścisła współpraca z Parafialnymi Zespołami Caritas w podejmowaniu dzieł Miłosierdzia oraz czynny udział w życiu Kościoła.

XI. Propagowanie idei honorowego krwiodawstwa

Honorowe krwiodawstwo wśród młodzieży Zespołu Szkół w Pajęcznie jest ważnym elementem wychowania, mającego na celu wspieranie rozwoju osobowości ucznia. Rozwój ten wiąże się z poznaniem rzeczywistości i umiejętnością oddziaływania na kształtowanie właściwego stosunku człowieka do świata i ludzi, przekonań, postaw, wartości i celu życia. Poprzez honorowe krwiodawstwo promujemy takie poczynania i eksponuje bezcenne wartości, jakimi są: altruizm, bezinteresowność, humanitaryzm, dobroć i miłość do drugiego człowieka. Honorowi krwiodawcy to osoby godne naśladowania, a nasi uczniowie to przyszli darczyńcy ratujące ludzkie życie. Warunkiem oddania krwi jest pełnoletność oraz dobrowolność i odpowiedzialność za siebie.

Główne założenia idei honorowego krwiodawstwa w szkole:

- współpraca z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Wieluniu i Łodzi
- organizowanie akcji honorowego krwiodawstwa w szkole
- propagowanie i popularyzowanie idei honorowego krwiodawstwa ze szczególnym podkreśleniem bezinteresowności daru krwi
- rozbudzanie uczucia empatii oraz kształtowanie aktywnej i świadomej postawy wobec honorowego krwiodawstwa
- propagowanie zdrowego stylu życia
- upowszechnianie przez młodzież idei honorowego krwiodawstwa wśród swoich bliskich
- udział w regionalnych i lokalnych imprezach organizowanych przez RCKiK w Wieluniu i w Łodzi (m.in. w akcji: „Krew dla Polski”)

XII. Współpraca z absolwentami, rozwijanie więzi międzypokoleniowej i kultywowanie tradycji szkoły

Szkoła współpracuje ze Stowarzyszeniem Absolwentów Zespołu Szkół w Pajęcznie w zakresie wspierania potrzeb szkoły (np. Projekt Śpiewająca Polska), organizowania imprez i konkursów upowszechniających tradycje i historię szkoły.

XIII. Nawiązywanie kontaktów z młodzieżą z innych krajów

1. Uczestniczymy w wymianie polsko-niemieckiej

Cele wymiany:

- wymiana doświadczeń
- motywacja do nauki języków obcych
- uczenie się tolerancji
- poznawanie kraju i jego mieszkańców
- pozbywanie się stereotypów o sąsiadach

W ramach tej wymiany podejmowane są następujące wspólne działania:

- występy chórów w Polsce i Niemczech
- wycieczki turystyczno - krajoznawcze
- uczestnictwo na zajęciach szkolnych
- ogniska, mecze piłki siatkowej, dyskoteki

2. Uczestniczymy w programie „Zachować pamięć. Historia i kultura dwóch narodów”

To program edukacyjny, dzięki któremu młodzież z Polski i Izraela spotyka się, poznaje i uczy o historii i kulturze polskiej i żydowskiej.

Projekt realizuje zobowiązania wynikające z umowy między Rządem RP a Rządem Izraela o współpracy kulturalnej, naukowej i oświatowej. Przygotowuje i wspiera nauczycieli do

organizacji spotkań młodzieży z Polski i Izraela. Program „Zachować pamięć. Historia i kultura dwóch narodów”

Przyjęto uchwałą Rady Pedagogicznej

dnia 15.09.2014r.

Zatwierdzono przez Radę Rodziców

dnia 05.09.2013r.